A személyi állomány felszerelése terepen

N. PENZEV ezredes

(Fordítás: a „Til Vooruzsennih Szil" c. folyóirat 1987/8. számából)

A Katonai Enciklopédiai Szótár szerint felszerelés alatt a katonák megállapított ruházattal és más anyagokkal való ellátását kell érteni. Ahhoz, hogy a felszerelésre és a mentesítésre biztosított idő elegendő legyen, időben elő kell készíteni a szükséges berendezést és ruházati anyagot, továbbá helyesen fel kell készíteni és el kell osztani a személyi állományt. Amíg stacioner viszonyok között ezt nem csinálják jól, addig tábori viszonyok között nehézségek merülnek fel. Nem véletlenül jelennek meg az ellenőrzési jegyzőkönyvekben olyan bejegyzések, hogy: „A személyi állomány mentesítésével és felszerelésével kapcsolatos munkák megszervezését nem gondolták végig, a felszerelés nincsen kiszállításra előkészítve, a számvetések nem mindig felelnek meg a valóságnak".

Vannak azonban alegységek, amelyeknél a ruházati szolgálat szakemberei megtanultak mindent jól is és gyorsan is megcsinálni, mint pl. a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Belorusz Katonai Körzet egyik alakulatánál. Az összevonásokra behívott tartalékos katonák orvosi vizsgálaton és mentesítésen esnek keresztül.

A kiszolgáló személyzet jó kiképzése, a ruházati anyag- és berendezés szükséglettel kapcsolatosan időben elkészített számvetések lehetővé teszik valamennyi rendszabály végrehajtásának precíz megszervezését.

A gyakorlat azt bizonyítja, hogy egyes egységeknél a ruházati anyagot nem komplettekben tárolják, hiányoznak a kályhák a csőkészletekkel, az állványok, a padok. Előfordul, hogy megfeledkeznek olyan igen fontos tárgyakról, mint a padlórácsok, az ivóvizes hordók, a kulacsok, a világítóeszközök stb. Célszerű a szolgálati okmányok kartotékok számára ládákkal is rendelkezni. Olyan helyeken, ahol kevés a víz, pontosan ki kell számítani abból a szükségletet.

Élenjáró egységeknél a személyi állomány felszerelési ideje csökkentésének érdekében az anyagi eszközöket időben előkészítik kiadásra és kiszállításra, meghonosítják a gépesítést, a ruházat és lábbeli komplex tárolását, a gépkocsik felépítményeire síneken könnyen betolható konténereket raknak.

Az anyagi eszközök raktárakból való gyors kiszállítását jelentős mértékben befolyásolja azok rendeltetésének megfelelő tárolása és kiszállításának sorrendje. A ruházati anyagot az idényjelleg, a méretek és az összevonásokra behívott tartalékos harcosok testalkata sajátosságainak figyelembevételével kell tárolni és a polcokon időben elhelyezni.

Az antoprometriai méréssel együtt ez lehetővé teszi azt, hogy időben kiválogassák és szétosztályozzák az anyagot, megfelelő tartalékot képezzenek a kis és nagyméretű ruházatból és lábbelikből. Azokat a ruházati raktárban természetesen komplettekben kell elhelyezni, az idevonatkozó okmányoknak megfelelően. Helytelen az a gyakorlat, hogy egyes cikkekből kevesebbet, másikakból többet szállítanak ki. Vannak esetek, hogy az egyes katonakollektívák testalkata sajátosságának következtében egyes méretű ruházatból és lábbeliből sokkal nagyobb mennyiségre van szükség, mint normál esetekben. Ilyen esetekben a nagy és kisméretekből megfelelő készletekkel kell rendelkezni. Egyes szolgálati személyek ezt sajnos nem veszik figyelembe, úgy gondolják, hogy a dolgot meg lehet oldani csak normál méretekkel is. Ezekkel csak akkor lehetne egyetérteni, ha a katonák méreteit korábban megküldték volna a katonai alakulatoknak. Akkor lehetőség lenne arra, hogy a megfelelő méretű ruházatot és lábbelit időben elkészítsék. Minden bizonnyal az ilyen megoldás lenne a legoptimálisabb. Az életben azonban sok minden másképpen alakul. Mindenki előtt régen tudott dolog, hogy az alegységhez beérkező személyi utánpótlás számából kiindulva, a leírt sátorlapokból és szövetből az egyéni felszerelési cikkek tárolására zsákokat kell készíteni és azokból tartozékokat kell képezni. Vannak még azonban olyan vezetők, akik nem fárasztják magukat felesleges vesződségekkel és leírt katonazsákokat használnak fel ilyen célokra, nem gondolva arra, hogy kisméreteik miatt, azok télen nem felelnek meg.

Egyes hadtápszakemberek megfeledkeznek arról, hogy őszi-téli időszakban, terepen a személyi állomány részére melegedési feltételeket kell biztosítani. A fagyások és meghüléses megbetegedések megelőzésének érdekében, időben kell tüzelőfáról és szénről gondoskodni. Ez vonatkozik nemcsak a ruházati, hanem az egészségügyi szakemberekre is. Egyes esetekben arra a kérdésre, hogy miért nincsen tüzifa, vagy miért van belőle kevés, a szolgálati személyek azt válaszolják: nem tudják, hogy mennyit kellett abból lebiztosítani. De hát léteznek, a megfelelő szabályzatok által előírt normák. Egyes szakemberek tévesen hiszik azt, hogy a tüzifát a terepen be lehet szerezni és hogy rácsokat is lehet ott készíteni. Hiszen ehhez a munkához időre van szükség és ha a helyszínen nincsen a szükséges anyag, a feladatmegoldása teljesen lehetetlenné válik. Egyes esetekben hibásan állapítják meg a sátrak felállításához és a fürdő-fertőtlenítő gépkocsi szétbontakoztatásához szükséges személyi állomány létszámát is.

A személyi állomány felszerelésének megoldásakor nem szabad megfeledkezni a körlet tömegpusztító fegyverek elleni védelméről, valamint őrzéséről és védelméről, az éjszakai tevékenységhez való állandó készenlétről. Az egyik ellenőrzés alkalmával az az alakulat, ahol Ju. Kovalenko tiszt szolgál, a sátrak felállításának pillanatában „Éjszakai viszonyok" közlést kapta. Csak az ablakokat és az ajtónyílásokat kellett bezárni és a ruházati anyagkiadás okmányolásával és végrehajtásával kapcsolatos munkát azonnal be kellett szüntetni, mert nem voltak lámpák, de még gyertyák és villanylámpák sem. A katonák személyes tárgyai lakóhelyre való elküldéséhez nem szereztek be zsákokat kellő mennyiségben. Az ellenőrzés során napfényre kerültek más hiányosságok is.

A szomorú tapasztalat arra kényszerítette az alakulat szolgálati személyeit, hogy a mulasztások elemzése után fokozzák az oktatás hatékonyságát. A gyakorlások mindennaposokká lettek. A tanteremben pl. készítettek egy terepasztalt, létrehozták a terepfoglalkozások harcászati helyzetének hátterét. Majd a személyi állomány részt vett a tevékenység módjainak, az anyagi eszközök gépkocsik felépítményére és a sátrakba való berakása, kirakása és elhelyezése, a ruházat és lábbeli elosztása és kiosztása változatainak

megvitatásában. Közösen átgondolták hogyan öntsék formába a műveleteket. A kiképzési anyag elméleti tanulmányozása után gyakorlati foglalkozásokat tartottak terepen. Mindezek a rendszabályok sokkal nagyobb eredményeket hoztak volna, ha a terepfoglalkozások előestéjén tapasztalatcserét tartottak volna, mivel a kollektívába újoncok kerültek, akiknek a személyi állomány tábori viszonyok közötti felszerelésével még nem volt dolguk. Összességében a harcosok jó jártasságokra tettek szert.

Napjainkban az átöltözés megszervezésével kapcsolatosan gyakran találkozunk ellentétes véleményekkel. Egyesek azt valják, hogy a személyi állománynak először le kell adnia felszerelését és majd csak az orvosi vizsgálat és mentesítés után vegye át ruházatát. Mások azon a véleményen vannak, hogy először meg kell kapni a katonai ruházatot, át kell öltözni és majd csak ezt követően kell a személyi felszerelést leadni. Mit lehet ezzel kapcsolatosan mondani? Azokkal az egészségügyi szakemberekkel kell egyetérteni, akik azt mondják, hogy a tetvesség lehetséges terjedését megakadályozó véleményeknek az első változatát kell elfogadni.

Az érkező személyi állomány számától függően az átöltözés történhet egy vagy több váltásban. Ez lényegében a rendelkezésre álló sátrak és berendezési tárgyak számától függ. A vetkőzésre és a személyi tárgyak átvételére, a ruházat és lábbeli szétrakására, kiosztására és testhez igazítására USZB-56, a mentesítésre pedig az USZT-56 típusú raktárak szolgálnak. Ezeken kívül egyes egységeknél és alegységeknél sátorszövetből és ponyvából házilag készített sátrakat is használnak. Azokat be kell rendezni vezetékes híradással, világítással, kályhákkal, polcokkal, padokkal és más anyagokkal. Mindegyik sátorhoz tartozik egy nem szervezetszerű kiszolgáló személyzet. A sátrak befogadóképessége lehetővé teszi a ruházat és fehérnemű méretek szerinti szétrakását a polcokon párosítva, a méretnélküli cikkek - sátorlap, derék- és nadrágszíj, evőcsésze, kulacs, ivópohár és kanál, nyakszegélyek, gazdasági csomag - pedig a ruhászsákokban helyezkednek el.

A munkaigényes műveletek egyike - a törülközők és a kapcák kiosztása. Ezzel kapcsolatosan különböző vélemények léteznek. Egyesek azt mondják, hogy azokat előre fel kell szabdalni és a többi méret nélküli cikkekkel együtt kell a katonazsákba berakni, mások megvannak győződve arról, hogy a törülközőket és a kapcákat közvetlenül a kiosztás helyén kell felszabdalni. Véleményünk szerint a felszerelés operativitásának céljából az első változatot célszerű alkalmazni. A gyakorlat azt bizonyítja, hogy azok ezeket a cikkeket előre felszabdalják és párosával berakják a katonazsákba, ott az átöltöztetés gyorsabban megy végbe.

Az egyik szakharcászati gyakorlaton mi figyelemmel kísértük a katonák átöltözésének minden mozzanatát. A beérkező személyi állománynak legelőször kiosztották a ruházati anyag felvételére jogosító utalványt, ami egyben alapul szolgált arra, hogy az anyagot átvezessék az egyéni felszerelési lapon.

A személyi tárgyak átvételének helyén, ahol többek között megtalálhatóak voltak kellő mennyiségben előre beszerzett zsákok, vegytinták, plombák, a katonák miután felírták címeiket a bárcára, önállóan rakták be holmijaikat a zsákokba, az átvevő jelenlétükben plombálta le a csomagot, vezette át azt a jegyzékben.

Ezt követően a katonák átestek az orvosi vizsgálaton és a mentesítésen és megkapták a ruházati anyagot. Azok, kezükben az utalványokkal haladtak el a polcok mellett, hogy a kiszolgáló személyzet lássa az abban feltüntetett méreteket és magasságot.

Megkapva a fehérneműt, a törülközőket és a kapcákat (ha azok nem voltak berakva a katonazsákba), valamint a köpenyt, a zubbonyt, a lábbelit, a fövegeket, a katonazsákokat, a személyi állomány hozzákezdett az öltözködéshez.

Nem szabad megfeledkezni a ruházat testhez és a lábbeli lábhoz igazításához szolgáló hely berendezéséről sem. Azt fel kell szerelni magasságmérővel, lábnagyság mérővel és a kiadandó cikkek jegyzékével.

A ruházat testhez és a lábbeli lábhoz igazítását nem szervezetszerű oktatók ellenőrizték. Ha egyes cikkek a méret vagy nagyság miatt nem feleltek meg, azokat azonnal, a helyszínen kicserélték. Az anyag átvételét követően a katonák egyeztették az átvett cikkeket az utalványban feltüntetettekkel, aláírták és kimenetkor leadták az utalványt.

Meg kell jegyezni, hogy a testhez igazított ruha nem akadályozza a mozgást, nem meríti ki az embert, ugyanakkor meghosszabbítja annak kihordási idejét.

A megfelelő jártasság megszervezésének céljából a kiszolgáló személyzetet rendszeresen gyakoroltatni kell a berendezés terepen történő telepítésében. Ez lehetővé teszi annak időben történő megállapítását, hogy hol szorít a cipő. Annak céljából, hogy a szolgálati személyek tervszerűen és minőségileg készítsék fel a felszerelés tábori viszonyok közötti végrehajtására, egyes egységeknél kidolgozták a funkcionális kötelmeket, ami kétségtelenül növeli a kiképzés minőségét.

A gyakorlat azt bizonyítja, hogy a felszerelés és mentesítőhely mentesítésével kapcsolatos kiképzés intenzívebbé tételének érdekében keresni kell a szakemberek kiképzésének új módjait, korszerűsíteni kell a meglevő formákat. A szolgálati személyek magasszintű kiképzése a ruházati szolgálat és az egész alakulat harckészültségének elengedhetetlen feltétele.